

Datum: 15.03.2018
Medij: TV Studio B
Emisija: Jutro sa Sanjom
Autori: Redakcija
Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	15.03.2018 10:00:00	130:00
Prilog	15.03.2018 11:27:00	4:39

Naslov: Srpski i mađarski vez

3510

Voditelj:

Mnogo je voleo Kosovo i eto, nekako posle onoga što je on radio i onoga što mi možemo da uradimo, a bliži se još jedna tužna godišnjica „Martovski pogrom“, to će se obeležavati u subotu. Idemo u Etnografski muzej da vidimo kako izgleda kosovski vez. I sad ćemo mali eksperiment da napravimo. U ovom trenutku u Srbiji živi najmanje 10% ljudi kojima je rodno mesto KiM, a možda i više. To je poslednja statistika koju sam ja imala. U mlađoj generaciji Kosovo je samo neka mitska reč ili slika. Aleksandar Jovanović naš, pripada mlađoj generaciji, pitaću ga da li je ikada bio na Kosovu i Metohiji. Aleksandre?

Aleksandar Jovanović, reporter:

Sanja, na žalost, ne, ali više mojih drugova i drugarica je upravo sa KiM. A naravno, i naše kolegice kao što svi dobro znamo. Tako da ću sigurno iskoristiti priliku da kod nekog od njih odem u što skorijem roku. A u Etnografskom muzeju su...

Voditelj:

Nisam dobro čula Aleksandre, nešto si me pitao ili?

Reporter:

Ne, ne, samo sam odgovorio na pitanje.

Voditelj:

U redu.

Reporter:

A u Etnografskom muzeju je kosovski i šarkovski vez su spojeni u jednu, da kažemo, celinu. I da vidimo koja je to veza između srpskog veza i mađarskog. Nekako kroz ovu izložbu se to vidi, ali autor same izložbe Irena Fileki će nam reći nešto više o tome. Vi ste samo jedan od autora izložbe. Koja je to veza između ova dva veza?

Irena Fileki, autor izložbe:

Ja sam jedan od autora. Drugi autor je kolegica Marta Fuks iz Muzeja Vošinski Mor iz Seksarda. Mi smo došli na ideju ove izložbe na osnovu sličnosti koje postoje između kosovskog i šarkovskog veza. To su uglavnom nove varijante kosovskog i šarkovskog veza rađene između dva svetska rata. I zbog tih sličnosti smo došli na ideju o pravljenu izložbe. Boraveći tamo u Seksadru, odnosno u Šarkoz oblasti i Marta je naravno, posetila Srbiju, mi smo došli do ideje u stvari da proširimo našu temu i da prikazemo jedan i drugi vez na način kako su se oni razvijali od XIX veka do danas. Znači, možemo da govorimo o dve varijante. O tradicionalnom kosovskom vezu vezanom uglavnom za košulje, za ukrašavanje ženskih svećanih košulja. XIX vek, početak XX veka. A kad je Šarkoz oblast u pitanju, nije samo odeća ukrašavana ovim vezom, nego i tekstilno pokućstvo. Znači, ta dva veza su se transformisala kroz vreme i u XX veku oni se izrađuju na novim materijalima, znači, industrijskim materijalima, pamučnim koncima. Tehnike se donekle uprošćavaju kad je u pitanju šarkovski vez. Kod kosovskog veza one se sasvim menjaju, tako da se od veza po broju, prelazi na vez po pismu baš zahvaljujući novim materijalima. I naravno, taj vez se primenjuje na savremenom tekstilnom pokućstvu kojim se ukrašava domaćinstvo. Znači, tu su u pitanju jastučnice, milje, stoljnjac, sve ono što se koristi danas.

Reporter:

Izložba je zvanično otvorena za sve posetioce u Etnografskom muzeju 12. marta. Do kada će posetioci moći da je vide?

Irena Fileki, autor izložbe:

Do 30. aprila. Kasnije će gostovati u Seksadru, odnosno u oblasti Šarkoz.

Reporter:

Na taj način smo uspeli, da kažem, da ujediniemo kroz ove vezove srpski i mađarski narod.

Irena Fileki, autor izložbe:

Da, da pokažemo u stvari kako su se ti vezovi transformisali i kako su te promene tekle na sličan način.

Reporter:

Hvala vam mnogo na ovom uključanju! Nadam se da će posetioci uživati u ovoj izložbi isto tako kao što smo mi uživali. Sanja kosovski i šarkovski vez su 2012. godine uvršteni na spisak nematerijalne kulturne baštine. Studio?

Voditelj:

Hvala mnogo!

Datum: 15.03.2018

Medij: Radio Studio B

Emisija: Brifing

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	15.03.2018 16:00:00	30:00
Prilog	15.03.2018 16:15:00	0:14

Naslov: Izložba o kosovskom vezu

226

Spiker

Izložba „Kosovoski i šarkoski vez – kulturne paralele“ autorki Irene Fileki i Marte Fuks otvorena je u Etnografskom muzeju. Posetioci će do kraja aprila moći da se upoznaju sa razvojem veza od kraja 18. veka do danas.

